Priloga 1 - iztočnice simpozija

Pismenost na prepihu 2026*: *Plati jezika

Simpozij obravnava različne plati jezika kot temelja mišljenja, izražanja in sporazumevanja ter kot dejavnika, ki soustvarja družbo, kulturo, identiteto in vrednote.

Glavne teme:

- jezik kot temelj mišljenja, izražanja in sporazumevanja ter kot dejavnik, ki soustvarja družbo, kulturo, identiteto in vrednote.
- Spremembe rabe jezika v sodobni družbi: knjižni jezik, govor, narečja, odnos govorcev do jezika in vplivi tujih jezikov.
- Književnost kot estetsko oblikovana raba jezika in nosilka kulturne ter jezikovne skupnosti.
- Literarni jezik kot prostor razvijanja, preizpraševanja in širjenja jezikovnih možnosti.
- Branje literarnih besedil kot poglabljanje jezikovne zavesti ter kot dejavnik kognitivnega, jezikovnega, kulturnega in etičnega razvoja posameznika.
- Sodobna pismenost v kontekstu digitalizacije: novi mediji, novi načini pisanja, branja, poslušanja in sporazumevanja.
- Vpliv digitalnega okolja, umetne inteligence, strojnega prevajanja in klepetalnih robotov na jezikovno rabo in komunikacijo.
- Branje v digitalnem okolju kot kognitivni in telesni proces; razlike med branjem z zaslona in tiskanih besedil ter vprašanje fiziološkega napora.
- Govor kot primarna in multimodalna oblika sporazumevanja ter njegove geografske, socialne, generacijske in medijske različice.
- Zvočna in avdiokultura (radio, podkasti, glasba, zvočne knjige) kot pomemben del sodobnih jezikovnih in bralnih praks.